

609

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA TRANSPORTU I GOSPODARKI MORSKIEJ

z dnia 15 czerwca 1999 r.

w sprawie kursów dokształcających kierowców pojazdów przewożących materiały niebezpieczne.

Na podstawie art. 89 ust. 6 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. — Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. Nr 98, poz. 602, Nr 123, poz. 779 i Nr 160, poz. 1086 oraz z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 133, poz. 872) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) warunki udzielania i cofania upoważnień do prowadzenia kursów dokształcających kierowców pojazdów przewożących materiały niebezpieczne,
- 2) zakres i warunki prowadzenia kursów dokształcających,

- 3) ramowy program kursu dokształcającego,
- 4) wzory dokumentów stosowanych w związku z dokształcaniem kierowców przewożących materiały niebezpieczne.

§ 2. 1. Kursy dokształcające kierowców pojazdów przewożących materiały niebezpieczne, zwane dalej „kursami”, prowadzą jednostki upoważnione przez marszałka województwa.

2. Marszałek województwa udziela upoważnienia do prowadzenia kursów jednostce, która:

- 1) posiada odpowiednie warunki lokalowe:

- a) co najmniej jedną salę wykładową o powierzchni nie mniejszej niż 30 m²,
- b) pokój wykładowców o powierzchni nie mniejszej niż 10 m²,
- c) archiwum o powierzchni nie mniejszej niż 6 m²,
- d) zaplecze sanitarne,
- 2) zatrudnia wykładowców, którzy posiadają wyższe wykształcenie i co najmniej pięcioletnią praktykę zawodową w dziedzinie: właściwości materiałów niebezpiecznych, konstrukcji i eksploatacji opakowań, cystern i pojazdów przeznaczonych do ich przewozu, ratownictwa drogowego i chemicznego, ochrony przeciwpożarowej lub bezpieczeństwa ruchu drogowego,
- 3) posiada zbiór przepisów w zakresie przewozu materiałów niebezpiecznych oraz pomoce nauczania, właściwe do rodzaju prowadzonego kursu, w postaci: plansz, przeźroczy, fotografii, filmów, oprogramowania komputerowego, modeli pojazdów i sztuk przesyłki, wzorów dokumentów itp.,
- 4) posiada możliwość przeprowadzania ćwiczeń praktycznych objętych tematyką kursu.
3. Jednostka występująca do marszałka województwa z wnioskiem o udzielenie upoważnienia do prowadzenia kursów załącza do wniosku następujące dokumenty:
- 1) dokumenty potwierdzające zdolność jednostki do prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie prowadzenia kursów,
- 2) wykaz posiadanych przepisów,
- 3) wykaz posiadanych pomocy nauczania,
- 4) wykaz posiadanych pomieszczeń,
- 5) wykaz wykładowców, wraz z dokumentacją potwierdzającą posiadanie przez nich kwalifikacji, o których mowa w § 2 ust. 2 pkt 2.
- § 3. Marszałek województwa nie udziela jednostce upoważnienia do prowadzenia kursów, jeżeli:
- 1) nie załączyła ona dokumentów określonych w § 2 ust. 3 lub
- 2) nie spełnia wymogów określonych w § 2 ust. 2.
- § 4. Marszałek województwa cofa jednostce upoważnienie do prowadzenia kursów, jeżeli:
- 1) przestała ona spełniać wymogi określone w § 2 ust. 2 lub
- 2) szkolenie jest prowadzone niezgodnie z obowiązującym programem, lub
- 3) prowadzona przez nią dokumentacja dotycząca kursu, a w szczególności wydane zaświadczenie, o którym mowa w § 10 ust. 1, są niezgodne ze stanem faktycznym.
- § 5. 1. Upoważnione jednostki, o których mowa w § 2 ust. 1, mogą organizować następujące rodzaje kursów:
- 1) kurs podstawowy w zakresie przewozu materiałów niebezpiecznych różnych klas, obejmujący co najmniej 24 godziny lekcyjne,
- 2) kurs specjalistyczny w zakresie przewozu w cysternach, obejmujący co najmniej 16 godzin lekcyjnych,
- 3) kurs specjalistyczny w zakresie przewozu materiałów wybuchowych klasy 1, obejmujący co najmniej 8 godzin lekcyjnych,
- 4) kurs specjalistyczny w zakresie przewozu materiałów promieniotwórczych klasy 7, obejmujący co najmniej 8 godzin lekcyjnych.
2. Kursy, o których mowa w ust. 1, odpowiednio do ich rodzajów, obejmują tematykę określoną w ramowym programie kursu, stanowiącym załącznik nr 1 do rozporządzenia.
3. Kurs podstawowy i kursy specjalistyczne mogą być organizowane w formie:
- 1) kursu początkowego — dla kierowców, którzy nie posiadają ważnego zaświadczenia o ukończeniu kursu podstawowego lub kursu podstawowego i odpowiedniego kursu specjalistycznego,
- 2) kursu doskonalącego — dla kierowców posiadających ważne zaświadczenie o ukończeniu kursu podstawowego lub kursu podstawowego i odpowiedniego kursu specjalistycznego; kierowca powinien ukończyć odpowiedni kurs doskonalący przed upływem terminu ważności posiadanego zaświadczenia.
4. Kurs doskonalący ma na celu uaktualnienie wiedzy kierowcy i powinien obejmować w szczególności zmiany przepisów regulujących przewóz materiałów niebezpiecznych, dokonane w okresie, jaki upłynął od poprzedniego kursu. Liczba godzin zajęć na kursie doskonalącym wynosi odpowiednio połowę wymaganej liczby godzin określonych w ust. 1.
5. Liczba godzin zajęć na kursie w ciągu jednego dnia, niezależnie od rodzaju kursu, nie może przekroczyć 8 godzin lekcyjnych.
- § 6. Przypadki, w których przy przewozie materiałów niebezpiecznych wymagane jest ukończenie przez kierowcę kursu, określają postanowienia załącznika B do Umowy europejskiej dotyczącej międzynarodowego

dowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR), sporządzonej w Genewie dnia 30 września 1957 r. (Dz. U. z 1975 r. Nr 35, poz. 189 i 190, z 1977 r. Nr 36, poz. 157, z 1978 r. Nr 31, poz. 134, z 1981 r. Nr 32, poz. 180, z 1982 r. Nr 38, poz. 249, z 1986 r. Nr 14, poz. 81, z 1990 r. Nr 84, poz. 490, z 1993 r. Nr 61, poz. 293, z 1995 r. Nr 50, poz. 270, z 1997 r. Nr 59, poz. 367 oraz z 1999 r. Nr 30, poz. 287), wraz ze zmianami obowiązującymi od daty ich wejścia w życie w stosunku do Rzeczypospolitej Polskiej, podanymi do publicznej wiadomości we właściwy sposób.

§ 7. 1. Warunkiem przyjęcia kierowcy na kurs podstawowy jest posiadanie przez niego prawa jazdy odpowiedniej kategorii przez okres co najmniej 3 lat, a w przypadku kierowców, o których mowa w art. 89 ust. 4 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. — Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. Nr 98, poz. 602, Nr 123, poz. 779 i Nr 160, poz. 1086 oraz z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 133, poz. 872), przez okres co najmniej 1 roku.

2. Warunkiem przyjęcia kierowcy na kurs specjalistyczny jest posiadanie przez niego ważnego zaświadczenia o ukończeniu kursu podstawowego, z zastrzeżeniem ust. 4.

3. Warunkiem przyjęcia kierowcy na kurs doskonalący jest posiadanie przez niego ważnego zaświadczenia odpowiednio o ukończeniu kursu podstawowego lub specjalistycznego.

4. W przypadku łącznego organizowania kursu podstawowego i specjalistycznego warunek podany w ust. 2 uważa się za spełniony, jeżeli kierowca uzyska pozytywną ocenę z zakresu posiadanej wiedzy i umiejętności, objętych programem kursu podstawowego.

§ 8. 1. Kursy, o których mowa w § 5 ust. 1, prowadzone są przez wykładowców, o których mowa w § 2 ust. 2 pkt 2, na podstawie szczegółowego programu kursu, opracowanego zgodnie z ramowym programem kursu, o którym mowa w § 5 ust. 2.

2. Szczegółowy program kursu zatwierdzany jest przez marszałka województwa.

3. Szczegółowy program kursu powinien zawierać:

- 1) wykaz tematów i liczbę godzin przeznaczonych na poszczególne tematy, wraz z wykazem wykładowców prowadzących poszczególne zajęcia,
- 2) wskazanie metod nauczania, wraz z wykazem pomocy nauczania, które będą użyte podczas kursu,
- 3) szczegółową informację o planowanych ćwiczeniach praktycznych.

§ 9. 1. Kurs kończy się sprawdzeniem posiadanych wiadomości i umiejętności, stanowiących tematykę kursu, przeprowadzonym w formie egzaminu pisemnego.

2. Katalog pytań egzaminacyjnych zatwierdzany jest przez marszałka województwa.

3. Egzamin, o którym mowa w ust. 1, przeprowadza komisja, w której skład wchodzi: przedstawiciel marszałka województwa, przedstawiciel jednostki prowadzącej kurs oraz wykładowca prowadzący zajęcia na kursie.

4. W przypadku niezdania egzaminu, zainteresowanemu przysługuje prawo do jednego egzaminu poprawkowego, nie później niż w terminie 60 dni.

§ 10. 1. Kierowcy, który uzyskał pozytywną ocenę na egzaminie, wydaje się zaświadczenie o przeszkoleniu go w zakresie przewozu materiałów niebezpiecznych, którego wzór określa załącznik nr 2 do rozporządzenia.

2. Zaświadczenie, o którym mowa w ust. 1, ważne jest przez okres 5 lat od daty złożenia przez kierowcę egzaminu po kursie podstawowym.

3. W przypadku ukończenia przez kierowcę szkolenia specjalistycznego, dokonuje się odpowiedniego wpisu w zaświadczeniu, o którym mowa w ust. 1.

§ 11. 1. Jednostki posiadające upoważnienie do prowadzenia kursów na podstawie przepisów rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 3 lutego 1997 r. w sprawie doształcania kursowego kierowców pojazdów przewożących materiały niebezpieczne (Dz. U. Nr 14, poz. 81), do upływu terminu jego ważności, uważa się za posiadające upoważnienie wymagane przepisami niniejszego rozporządzenia.

2. Jednostki, o których mowa w ust. 1, dostosują prowadzoną działalność do wymogów określonych w rozporządzeniu w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie rozporządzenia.

3. Zaświadczenia o przeszkoleniu wydane przed dniem wejścia w życie rozporządzenia przez jednostki, o których mowa w ust. 1, zachowują ważność w okresie, na jaki zostały wydane.

§ 12. Traci moc rozporządzenie Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 3 lutego 1997 r. w sprawie kursowego doształcania kierowców pojazdów przewożących materiały niebezpieczne (Dz. U. Nr 14, poz. 81).

§ 13. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 lipca 1999 r.

Minister Transportu i Gospodarki Morskiej:

T. Syryjczyk

Załączniki do rozporządzenia Ministra
Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia
15 czerwca 1999 r. (poz. 609)

Załącznik nr 1**RAMOWY PROGRAM KURSU DOKSZTAŁCAJĄCEGO KIEROWCÓW POJAZDÓW PRZEWOŻĄCYCH
MATERIAŁY NIEBEZPIECZNE****I. 1. Dla kursu podstawowego:**

- 1) ogólne wymagania dotyczące przewozu materiałów niebezpiecznych,
- 2) rodzaje zagrożeń,
- 3) zagadnienia ochrony środowiska naturalnego przy przewozie materiałów niebezpiecznych, w tym odpadów,
- 4) sposoby przeciwdziałania różnym rodzajom zagrożeń,
- 5) czynności, które powinien podjąć kierowca po powstaniu wypadku, a w szczególności pomoc przedlekarska, zabezpieczenie miejsca wypadku, użycie ochron osobistych i sprzętu będącego w wyposażeniu pojazdu,
- 6) zasady używania nalepek ostrzegawczych oraz oznakowania sztuk przesyłki, kontenerów i pojazdów,
- 7) zasady postępowania kierowcy w czasie przewozu,
- 8) przeznaczenie i działanie elementów dodatkowego wyposażenia technicznego pojazdów,
- 9) zasady ładowania razem do jednego pojazdu lub kontenera,
- 10) środki ostrożności w czasie czynności załadunkowych i rozładunkowych,
- 11) manipulowanie, rozmieszczanie i mocowanie sztuk przesyłki na pojeździe,
- 12) dokumenty wymagane przy przewozie,
- 13) zasady odpowiedzialności za szkody spowodowane w związku z przewozem materiałów niebezpiecznych,
- 14) informacje na temat transportu kombinowanego materiałów niebezpiecznych.

2. Dla kursu specjalistycznego w zakresie przewozu w cysternach:

- 1) zachowanie się pojazdu na drodze, ze szczególnym uwzględnieniem przemieszczania się ładunku wewnątrz cysterny i wpływu tego zjawiska na bezpieczeństwo przewozu,
- 2) wymagania dotyczące konstrukcji i wyposażenia pojazdu z cysterną,
- 3) zasady załadunku i rozładunku cystern, uregulowane przepisami w dziedzinie transportu,
- 4) wymagania dotyczące używania pojazdów z cysterną, w szczególności warunki dopuszczenia pojazdu do przewozu, świadectwo dopuszczenia pojazdu do przewozu niektórych materiałów niebezpiecznych, zasady oznakowania oraz używania nalepek ostrzegawczych,
- 5) zasady postępowania kierowcy w razie wypadku pojazdu z cysterną.

3. Dla kursu specjalistycznego w zakresie przewozu materiałów wybuchowych klasy 1:

- 1) zagrożenia charakterystyczne dla materiałów i przedmiotów wybuchowych,
- 2) zasady używania nalepek ostrzegawczych oraz oznakowania sztuk przesyłki, kontenerów i pojazdów przewożących materiały wybuchowe,
- 3) szczególne wymagania dotyczące konstrukcji i wyposażenia pojazdu przewożącego materiały wybuchowe,
- 4) szczególne wymagania dotyczące załadunku i rozładunku, manipulowania, rozmieszczenia i mocowania sztuk przesyłki z materiałami wybuchowymi,
- 5) zasady ładowania razem do jednego pojazdu lub kontenera,
- 6) wymagania dotyczące używania pojazdów do przewozu materiałów wybuchowych, a w szczególności kategorie pojazdów i świadectwa dopuszczenia do przewozu niektórych materiałów niebezpiecznych.

4. Dla kursu specjalistycznego w zakresie przewozu materiałów promieniotwórczych klasy 7:

- 1) zagrożenia charakterystyczne dla materiałów promieniotwórczych,
- 2) podstawowe zasady ochrony przed promieniowaniem jonizującym,
- 3) zasady używania nalepek ostrzegawczych oraz oznakowania sztuk przesyłki, kontenerów i pojazdów przewożących materiały promieniotwórcze,
- 4) szczególne wymagania dotyczące załadunku i rozładunku, manipulowania, rozmieszczenia i mocowania sztuk przesyłki z materiałami promieniotwórczymi,
- 5) zasady ładowania razem do jednego pojazdu lub kontenera,
- 6) zasady przewozu na warunkach używania wyłączonego,
- 7) zasady postępowania kierowcy w razie wypadku przy przewozie materiałów promieniotwórczych.

II. Pozytywną ocenę w zakresie posiadanych wiadomości i umiejętności stanowiących tematykę kursu uzyskuje kierowca, który:

- 1) w przypadku kursu podstawowego — udzielił poprawnych odpowiedzi na 25 spośród 30 pytań, w czasie nie dłuższym niż 45 minut,
- 2) w przypadku kursu specjalistycznego — udzielił poprawnych odpowiedzi na 12 spośród 15 pytań, w czasie nie dłuższym niż 25 minut.

WZÓR ZAŚWIADCZENIA Z PRZESZKOLENIA KIEROWCÓW POJAZDÓW PRZEWOŻĄCYCH MATERIAŁY NIEBEZPIECZNE

Format dokumentu: 105 x 148 mm (po złożeniu 105 x 74 mm)

Druk: dwustronny, tło koloru pomarańczowego

- 1 -

ADR — ZAŚWIADCZENIE Z PRZESZKOLENIA KIEROWCÓW POJAZDÓW PRZEWOŻĄCYCH MATERIAŁY NIEBEZPIECZNE

w cysternach¹⁾ w innych pojazdach¹⁾

ADR — TRAINING CERTIFICATE FOR DRIVERS OF VEHICLES CARRYING DANGEROUS GOODS

in tanks¹⁾ other than in tanks¹⁾

Zaświadczenie Nr

Certificate No

Wyróżniający znak Państwa

wydającego zaświadczenie

Ważne na klasę lub klasy^{1) 2)}Valid for class(es)^{1) 2)}

w cysternach

in tanks

1

2

3

4.1, 4.2, 4.3

5.1, 5.2

6.1, 6.2

7

8

9

Distinguishing sign of issuing State

w innych pojazdach

other than in tanks

1

2

3

4.1, 4.2, 4.3

5.1, 5.2

6.1, 6.2

7

8

9

do dnia (data)³⁾until (date)³⁾¹⁾ Wykreślić co nie jest objęte zaświadczeniem.

Strike out what does not apply.

²⁾ W odniesieniu do rozszerzenia na inne klasy, patrz strona 3.

For extension to other classes, see page 3.

³⁾ W odniesieniu do przedłużenia ważności, patrz strona 2.

For renewal, see page 2.

- 2 -

Nazwisko

Surname

Imię (imiona)

First name (s)

Data urodzenia

Date of birth

Narodowość

Nationality

Podpis posiadacza

Signature of holder

Wydane przez

Issued by

Data

Date

Podpis⁴⁾Signature⁴⁾

Przedłużono do dnia

Renewed until

Przez

By

Data

Date

Podpis⁴⁾Signature⁴⁾⁴⁾ I/lub pieczęć władzy wydającej zaświadczenie.

And/or seal (or stamp) of issuing authority.

- 3 -

WAŻNOŚĆ ROZCIĄGA SIĘ NA KLASĘ LUB KLASY⁶⁾ EXTENDED TO CLASS(ES)⁶⁾

w cysternach
in tanks

1

Data

2

Date

3

4.1, 4.2, 4.3

Podpis i/lub pieczęć

5.1, 5.2

Signature and/or seal or stamp

6.1, 6.2

7

8

....

9

w innych pojazdach
other than in tanks

1

Data

2

Date

3

4.1, 4.2, 4.3

Podpis i/lub pieczęć

5.1, 5.2

Signature and/or seal or stamp

6.1, 6.2

7

8

....

9

- 4 -

TYLKO NA PRZEPISY KRAJOWE FOR NATIONAL REGULATION ONLY

Jednostka szkoląca upoważniona

przez

decyzją nr

z dnia

⁶⁾ Wykreślić to, co nie jest objęte zaświadczeniem.
Strike out what does not apply.

Seria ... Nr